

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 11.4.2011
COM(2011) 175 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно прилагането от 2007 г. насам на Рамковото решение на Съвета от 13 юни 2002 г. относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите-членки

{SEC(2011) 430 окончателен}

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
2.	КОНТЕКСТ.....	4
3.	ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ В ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ СЛЕД 1 АПРИЛ 2007 Г.	5
4.	ЕВРОПЕЙСКАТА ЗАПОВЕД ЗА АРЕСТ И УКРЕПВАНЕТО НА ПРОЦЕСУАЛНИТЕ ПРАВА НА ЗАПОДОЗРЕНИ ЛИЦА ИЛИ ОБВИНЯЕМИ В РАМКИТЕ НА НАКАЗАТЕЛНОТО ПРОИЗВОДСТВО	6
5.	ВЪПРОСЪТ С ПРОПОРЦИОНАЛНОСТТА	8
6.	ПРЕДСТОЯЩА РАБОТА	10
	ПРИЛОЖЕНИЕ 1 – Статистически данни, свързани с европейската заповед за арест..	12

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Разпоредбите на Рамковото решение на Съвета от 13 юни 2002 г. относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите-членки¹ (наричано по-нататък „рамковото решение на Съвета“) започнаха да се прилагат преди повече от седем години, на 1 януари 2004 г. Според наличните статистически данни, събрани за периода между 2005 г. и 2009 г.² (вж. приложение 1), са били регистрирани 54 689 издадени и 11 630 изпълнени европейски заповеди за арест. През този период между 51% и 62% от издирваните лица са се съгласили да бъдат предадени, средно в рамките на 14 до 17 дни. Средният период, необходим за предаване на лица, които не са се съгласили да бъдат предадени, е бил 48 дни. Това е особено положително развитие в сравнение с положението преди влизането в сила на европейската заповед за арест, когато средният период за екстрадиция на издирвани лица е бил една година; същевременно е безусловен приносът на тези промени за засилване на свободата на движение на хората в рамките на ЕС, тъй като е предоставен по-ефективен механизъм, с който да се гарантира, че тези, които се опитват да избегнат правосъдието, не могат да използват за това отворените граници.

Последните седем години обаче също така показаха, че въпреки успеха при експлоатацията на системата за европейска заповед за арест, тя далеч не е съвършена. Държавите-членки, европейски и национални парламентаристи, групи на гражданското общество и отделни граждани изразиха известни опасения, свързани с действието на европейската заповед за арест и по-специално с нейното въздействие върху основните права. Съществуват и недостатъци в начина, по който някои държави-членки прилагат рамковото решение на Съвета.

След декември 2009 г., в резултат на влизането в сила на Договора от Лисабон и на правнообвързващия характер на Хартата на основните права, разпоредбите на Договора от Лисабон, уреждащи законодателните инструменти в областта на полицейското и съдебното сътрудничество, промениха контекста, в който се използва европейската заповед за арест. Съгласно Договора, когато се изменя инструмент като рамковото решение на Съвета, приет преди влизането в сила на Договора от Лисабон, към изменената мярка става приложимо правомощието на Комисията да открива процедура за нарушение, а Съдът на ЕС придобива компетентност. Във всеки случай тези правомощия ще се прилагат след 1 декември 2014 г., след края на предвидения в Договора преходен период. Освен това всяко изменение на рамковото решение на Съвета означава, че ще се прилагат новите правила, въведени с Договора от Лисабон по отношение на приемането на законодателни мерки в тази област. Тези правила включват съвместно вземане на решения между

¹ ОВ L 190, 18.7.2002 г., стр. 1.

² Документи на Съвета 9005/5/06 COPEN 52; 11371/5/07 COPEN 106; 10330/2/08 COPEN 116; 9743/4/09 COPEN 87; 7551/7/10 COPEN 64.

Европейския парламент и Съвета, както и възможността за неучастие на някои държави-членки³.

Друга важна последица от Договора от Лисабон е правнообвързващият характер⁴ на Хартата на основните права на ЕС⁵. Освен това ЕС ще се присъедини като организация към Европейската конвенция за правата на човека⁶. Наскоро Комисията прие стратегия за осигуряване на съблюдаването на Хартата на основните права на ЕС⁷ и тази стратегия ще направлява подхода към всички нови или съществуващи законодателни и незаконодателни инициативи (включително европейската заповед за арест), както и подхода на държавите-членки при изпълнение или прилагане на рамковото решение на Съвета.

2. КОНТЕКСТ

Настоящият трети доклад и придружаващият го работен документ на Службите на Комисията са изработени въз основа на редица източници: предишните доклади на Комисията съгласно член 34 от рамковото решение на Съвета от 2006 г.⁸ и 2007 г.⁹; окончателния доклад и препоръките от четвъртия кръг от взаимни оценки, извършени от Съвета на Европейския съюз (наричани по-нататък „препоръките на Съвета“)¹⁰ и приети от Съвета през юни 2010 г.¹¹; резултатите от среща на експерти, проведена на 5 ноември 2009 г.; предоставените от държавите-членки отговори на исканията на Комисията от 30 юни 2009 г. и 25 юни 2010 г. за актуализирана информация; както и съдебна практика, когато това е приложимо. Получената от държавите-членки информация бе с различно съдържание и качество, което още повече затрудни изработването на всеобхватен анализ и сравнение между всички държави-членки.¹²

В придружаващия работен документ на службите на Комисията се съдържа значително количество информация относно настоящото положение във връзка с европейската заповед за арест. Тази информация следва да помогне на специалистите и на държавите-членки в действията, предприети до края на юни 2011 г. за прилагане на препоръките от кръга от взаимни оценки, съгласно договореното в рамките на Съвета.¹³ Част I от придружаващия работен

³ Съгласно Протоколи 21 и 22 към Договора от Лисабон Обединеното кралство, Ирландия и Дания не участват в мерките в областта на правосъдието и вътрешните работи. Обединеното кралство и Ирландия имат възможност да се включат в конкретна мярка.

⁴ Член 6, параграф 1 от ДЕС.

⁵ ОВ С364, 18.12.2000 г., стр. 1.

⁶ Член 6, параграф 3 от ДЕС.

⁷ COM(2010) 573 окончателен. 19.10.2010 г.

⁸ COM(2005) 63 и SEC(2005) 267 от 23.2.2005 г., преработен с COM(2006) 8 и SEC(2006) 79 от 24.1.2006 г.

⁹ COM(2007)407 и SEC(2007) 979 от 12.7.2007 г.

¹⁰ Документи на Съвета 8302/4/09 COPEN 68; 7361/10 COPEN 59; 8465/2/10 COPEN 95.

¹¹ Съобщение за печата на Съвета 10630/1/10 Presse 161, стр.33.

¹² В отговор на своите искания за информация през 2009 г. и 2010 г. Комисията не получи или получи съвсем оскъдна информация от Кипър, Малта и Обединеното кралство.

¹³ Съобщение за печата на Съвета 10630/1/10 Presse 161, стр.33. и Документ 8302/4/09 COPEN 68 стр.23 — Препоръка 20.

документ съдържа кратък описателен анализ във връзка с онези държави-членки, които са въвели изменящо законодателство от април 2007 г. насам. В част II е представен обзор на настоящите становища на държавите-членки по отношение на препоръките на Съвета. В част III са дадени подробности за редица законодателни инструменти на ЕС, които изменят или допълват рамковото решение на Съвета за европейската заповед за арест. Части IV и V съдържат актуална информация съответно за европейската заповед за арест и за Шенгенската информационна система и Евроюст. В част VI се представят решенията на Съда на Европейския съюз, свързани с рамковото решение на Съвета за европейската заповед за арест. В част VII се посочват референтните номера на индивидуалните доклади на Съвета за оценка на държавите-членки, а част VIII съдържа таблици за всяка държава-членка със следната информация:

- препоръките от индивидуалните доклади на Съвета за оценка и отговорите на държавите-членки, ако има такива; обща информация за прилагането на рамковото решение на Съвета във всяка една държава-членка във връзка с въпросите, повдигнати в препоръките на Съвета;
- констатациите, съдържащи се в доклада от 2007 г. на Комисията относно прилагането на рамковото решение и предоставените от държавите-членки отговори.

Част IX съдържа някои допълнителни статистически данни под формата на графики.

3. ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ В ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ СЛЕД 1 АПРИЛ 2007 Г.

От отговорите на държавите-членки, получени от Комисията вследствие на исканията за информация, става ясно, че четиринадесет държави-членки (AT, BG, CZ¹⁴, EE, FR, HU, IE, LV, LT, PL, PT, RO, SK и SI) са внесли изменения в своето законодателство за прилагане. Комисията признава и приветства факта, че голяма част от измененията отразяват препоръките на Съвета и на Комисията. В една държава-членка (LU) през 2010 г. бе изменен един член от законодателството за транспониране и понастоящем е в ход парламентарната процедура за разглеждане на законодателно предложение, в което са отчетени редица препоръки. Както става ясно от таблиците в част VIII от работния документ на службите на Комисията, степента, в която се е подобрило прилагането, значително се различава между държавите-членки и не всички препоръки са намерили израз в буквата на закона.

Дванадесет държави-членки (BE, CY¹⁵, DK, DE, EL, ES, FI, IT, MT, NL, SE, UK) не са въвели изменения в съответното си законодателство, въпреки че това им бе препоръчано в по-ранни доклади на Съвета и на Комисията. Това е още по-голям повод за съжаление в случая на онези държави-членки, за които

¹⁴ Понастоящем в Чешката република се подготвят допълнителни законодателни изменения.

¹⁵ В последната информация, получена от Кипър през август 2009 г., се съобщава за предложени нови законодателни мерки.

Комисията изрично посочи в своя доклад от 2007 г., че трябва да положат усилия, за да се съобразят изцяло с разпоредбите на рамковото решение на Съвета (CY, DK, IT, MT, NL, UK).

В част I от работния документ, придружаващ настоящия доклад, е представен кратък описателен анализ на промените за онези държави-членки, които са приели ново законодателство. В таблиците в част VIII от работния документ са представени в подробности цялостните становища на всички държави-членки.

В някои от препоръките се изисква предприемането не на законодателни, а по-скоро на практически мерки, и Комисията признава усилията на държавите-членки за рационализиране на техните системи за европейска заповед за арест и за предоставяне на обучения и информация, както и определяне на лица за контакт. Въпреки това последователното прилагане на европейската заповед за арест и необходимото за това взаимно доверие зависят до голяма степен от съответствието на това прилагане с разпоредбите на рамковото решение на Съвета. За всяка държава-членка в работния документ, придружаващ настоящия доклад, по достъпен начин са описани настоящите пропуски в транспонирането. Комисията се надява, че това ще е от полза за онези държави-членки, които следва да приведат своето законодателство за европейската заповед за арест в съответствие с рамковото решение на Съвета.

4. ЕВРОПЕЙСКАТА ЗАПОВЕД ЗА АРЕСТ И УКРЕПВАНЕТО НА ПРОЦЕСУАЛНИТЕ ПРАВА НА ЗАПОДОЗРЕНИ ЛИЦА ИЛИ ОБВИНЯЕМИ В РАМКИТЕ НА НАКАЗАТЕЛНОТО ПРОИЗВОДСТВО

Въпреки че приветства факта, че европейската заповед за арест е успешен и действащ инструмент за взаимно признаване, Комисията също така отчита все още съществуващите несъвършенства на този инструмент, по-конкретно когато става дума за неговото прилагане на национално равнище. Комисията получи становищата на европейски и национални парламентаристи, на адвокати на защитата, граждани и групи на гражданското общество, в които бяха изтъкнати редица проблеми във функционирането на системата за европейска заповед за арест: липсата на право на процесуално представителство в издаващата държава по време на производството по предаване в изпълняващата държава; условията на задържане в някои държави-членки, заедно с понякога продължителното предварително задържане на предаваните лица и нееднаквото прилагане на проверката на пропорционалността от страна на издаващите държави, което води до искания за предаване за сравнително леки нарушения, които при липсата на проверка на пропорционалността в изпълняващата държава трябва да бъдат изпълнени.

От въпросите, повдигнати във връзка с функционирането на европейската заповед за арест изглежда, че въпреки че правото и наказателните процедури във всички държави-членки са подчинени на стандартите на Европейския съд по правата на човека, често има известни съмнения относно еднаквостта на стандартите в различни части на ЕС. Въпреки че дадено лице може да се обърне към Европейския съд по правата на човека, за да защити своите права, произтичащи от Европейската конвенция за правата на човека, това може да стане единствено след предполагаемо нарушение на тази права и след

изчерпване на националните правни средства за защита. Този способ не е доказал своята ефективност като средство, което гарантира, че страните по Конвенцията спазват нейните стандарти. Това положение дава насока на текущата работа на Комисията по прилагането на пътната карта¹⁶ за укрепване на процесуалните права на заподозрени лица или на обвиняеми в рамките на наказателното производство. В съображение 10 от тази пътна карта, приета от Съвета на 30 ноември 2009 г., се посочва, че „бе постигнат сериозен напредък в съдебното и полицейското сътрудничество в областта на мерките за улесняване на наказателното преследване. Вече е време да се предприемат действия за подобряване на баланса между тези мерки и защитата на процесуалните права на лицата“. Като запазва възможността за добавяне на други права, пътната карта определя следните шест приоритетни мерки:

- правото на устен и писмен превод,
- правото на информация относно правата (декларация за правата),
- правото на правни съвети в досъдебната фаза и на правна помощ в съдебната фаза,
- правото на задържаното лице да установи контакт с членовете на своето семейство, своя работодател и консулските служби,
- защитата на уязвимите заподозрени лица,
- Зелена книга относно предварителното задържане.

Първата мярка — Директива относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство, бе приета от Европейския парламент и Съвета през октомври 2010 г.¹⁷ Понастоящем Европейският парламент и Съветът обсъждат втората мярка¹⁸, а Комисията е заета с подготвителна работа по останалите мерки. Проучването, свързано с правото на правни съвети, ще разгледа въпроса за представителството на издирваните лица в производството за предаване както в изпълняващата, така и в издаващата държава. Вече предложените директиви съдържат разпоредби, с които правата, предвидени в тях, изрично се прилагат към случаите на европейска заповед за арест. В Директивата относно правото на информация в наказателните производства също така е предложен специален образец на декларация за правата на лица, задържани въз основа на европейска заповед за арест.

В редица решения на Европейския съд по правата на човека се подчертават определени недостатъци в някои затвори в ЕС¹⁹. Съдът постанови, че наличието на неприемливи условия на задържане (които достигат минимално равнище на суровост) може също да представлява нарушение на член 3 от Европейската конвенция за правата на човека, дори когато липсват

¹⁶ Резолюция на Съвета от 30 ноември 2009 г. ОВ С 295, 4.12.2009 г., стр. 1.

¹⁷ Директива 2010/64/ЕС, ОВ L 280, 26.10.2010 г.

¹⁸ СОМ(2010) 392 окончателен, 20.7.2010 г.

¹⁹ Вж. например решенията по дела *Peers срещу Гърция* (19 април 2001 г.), *Salejmanovic срещу Италия* (16 юли 2009 г.), *Orchowski срещу Полша* (22 януари 2010 г.).

доказателства за предумишлено унижаване или оскърбяване на задържаното лице. Ясно е, че рамковото решение на Съвета за европейската заповед за арест (в чийто член 1, параграф 3 е посочено, че държавите-членки следва да зачитат основните права и основните правни принципи, включително член 3 от Европейската конвенция за правата на човека) не задължава да бъде извършено предаване, когато, след като е взел предвид всички обстоятелства по случая, изпълняващият съдебен орган е убеден, че такова предаване ще доведе до нарушаване на основните права на издирваното лице поради неприемливи условия на задържане.

Друг проблем, свързан с използването на европейската заповед за арест, е че граждани на ЕС, които не пребивават в държавата-членка, където се предполага, че са извършили престъпление, много често са предварително задържани, най-вече поради липса на връзки с обществото и поради риск от бягство. На 23 октомври 2009 г. Съветът прие Рамково решение 2009/829/ПВР²⁰ на Съвета за прилагане между държавите-членки на Европейския съюз на принципа за взаимно признаване към актове за налагане на мерки за процесуална принуда като алтернатива на предварителното задържане.²¹ В това рамково решение на Съвета се предвижда възможността за прехвърляне на мярка за процесуална принуда, която не включва лишаване от свобода, от държавата-членка, в която се предполага, че лицето, което не пребивава в нея, е извършило престъпление, към държавата-членка, където въпросното лице обикновено пребивава. Това ще позволи на заподозряното лице да бъде наложена мярка за процесуална принуда в неговата обичайна среда до започване на съдебния процес в чуждата държава-членка.

5. ВЪПРОСЪТ С ПРОПОРЦИОНАЛНОСТТА

Доверието в прилагането на европейската заповед за арест беше подкопано от систематичното издаване на европейски заповеди за арест за предаването на лица, издирвани често във връзка с особено незначителни престъпления. В този контекст обсъжданията в рамките на Съвета, последвали заключенията от оценките на държавите-членки²², сочат, че сред държавите-членки съществува общо съгласие относно необходимостта от проверка на пропорционалността, за да се избегне издаването на европейски заповеди за арест за престъпления, които, при все че попадат в обхвата на член 2, параграф 1²³ от рамковото решение на Съвета за европейска заповед за арест, не са достатъчно тежки, за да оправдаят мерките и сътрудничеството, които се изискват за изпълнението на европейска заповед за арест. Преди издаването на европейска заповед за арест следва да се разгледат няколко аспекта, включително тежестта на престъплението, продължителността на присъдата, наличието на алтернативен подход, който е по-малко обременителен за издирваното лице и за

²⁰ ОВ L 294, 11.11.2009 г., стр. 20.

²¹ Дата на прилагане – 1 декември 2012 г.

²² Документи на Съвета 8302/4/09 COPEN 68; 7361/10 COPEN 59; 8465/2/10 COPEN 95; Съобщение за печата 10630/1/10 Presse 161, стр.33.

²³ Член 2, параграф 1: „Европейска заповед за арест се издава за деяния, които са наказуеми съгласно правото на издаващата държава-членка с лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане за не по-малко от 12 месеца, или ако наложеното наказание лишаване от свобода или мярката, изискваща задържане, е не по-малко от 4 месеца.“

изпълняващия орган, както и анализ на съотношението между разходи и ползи при изпълнението на европейската заповед за арест. Когато европейската заповед за арест се издава в случаи, при които (предварителното) задържане би било неуместно при други обстоятелства, това води до непропорционален ефект върху свободата на издирваното лице. Освен това прекалено големият брой такива искания може да бъде скъпоструващ за изпълняващата държава-членка. Това може също така да доведе до ситуация, когато изпълняващите съдебни органи (за разлика от издаващите) чувстват необходимостта да прилагат проверка на пропорционалността, като по този начин въвеждат основание за отказ, което не съответства на рамковото решение на Съвета или на принципа за взаимно признаване, върху който се основава мярката.

В действията за изпълнение на препоръките, посочени в окончателния доклад от четвъртия кръг на взаимни оценки, Съветът включи изменение на наръчника за издаване на европейска заповед за арест във връзка с пропорционалността²⁴. Този доклад беше одобрен от Съвета през юни 2010 г.²⁵ Измененият наръчник посочва факторите, които трябва да бъдат отчетени при издаването на европейска заповед за арест, и възможните алтернативи, които да бъдат разгледани преди издаването на такава заповед.²⁶ Ако държавите-членки следват изменения наръчник, той ще представлява основа за известна последователност в начина, по който се прилага проверката на пропорционалността. Комисията подкрепя този подход и призовава държавите-членки да предприемат активни стъпки, за да гарантират, че специалистите използват изменения наръчник (заедно със съответните законови разпоредби, ако има такива) като упътване за начина, по който да се прилага проверка на пропорционалността.

Комисията смята, че предвид общото съгласие в рамките на Съвета за ползите от проверката на пропорционалността и подкопаването на доверието в системата за европейска заповед за арест при неизползване на такава проверка е от особено значение всички държави-членки да прилагат проверка на пропорционалността, в това число и юрисдикциите, в които съдебното преследване е задължително. Рамковото решение на Съвета е инструмент, който държавите-членки могат да ползват, когато считат за необходимо дадено лице да бъде на тяхна територия с цел съдебно преследване на това лице или налагане на мярка лишаване от свобода по отношение на това лице. Одобреният наръчник предоставя насоки за еднаквото прилагане на този инструмент. В член 2, параграф 1 от рамковото решение на Съвета е предвидено, че „Европейска заповед за арест се издава [да се чете „може да бъде издадена“] за деяния...“. Именно в рамките на тази свобода на преценка се обсъждат въпросите, засегнати в наръчника (включително извършването на проверка на пропорционалността) и се постига съгласие по тях. За да се гарантира взаимното доверие, което е от ключово значение за по-нататъшното функциониране на европейската заповед за арест, съдебните органи във всички държави-членки трябва да спазват договореностите, постигнати по отношение на тази свобода на преценка.

²⁴ Документ на Съвета 8436/2/10 COPEN, стр.3.

²⁵ Съобщение за печата на Съвета 10630/1/10 PRESSE 161.

²⁶ Документи на Съвета 8302/4/09 COPEN 68, стр.15; 7361/10 COPEN 59, стр. 4; 8436/2/10 COPEN, стр.3.

6. ПРЕДСТОЯЩА РАБОТА

Настоящият доклад дава възможност за обзор на изпълнението и функционирането на европейската заповед за арест, която осигурява оптимална и ефективна система за предаване, необходима в една Европа на отворените граници. Събраната за доклада информация показва, че докато европейската заповед за арест е особено полезен инструмент за държавите-членки в борбата с престъпността, все още са необходими усилия за по-добро транспониране и прилагане на рамковото решение на Съвета. По-конкретно защитата на основните права следва да бъде от централно значение при функционирането на системата за европейска заповед за арест. Необходими са действия в следните области:

- **Транспониране:** Държавите-членки следва да предприемат законодателни действия, когато това е необходимо, за справяне с недостатъците в областите (подробно описани в таблиците в част VIII от придружаващия работен документ на службите на Комисия), в които тяхното законодателство за прилагане не съответства на разпоредбите на рамковото решение на Съвета за европейската заповед за арест.
- **Основни права:** Следва да се приемат и прилагат мерките, произтичащи от пътната карта за процесуалните права на заподозрени лица и обвиняеми, за да се гарантира защитата на основните права и свободи и за да се засили взаимното доверие, което е от ключово значение за по-нататъшното функциониране на инструментите за взаимно признаване като рамковото решение на Съвета за европейската заповед за арест.
- **Пропорционалност:** Съдебните органи следва да използват системата за европейска заповед за арест само тогава, когато искането за предаване е пропорционално с оглед на всички обстоятелства по случая, и следва да извършват проверка на пропорционалността по еднакъв начин във всички държави-членки. Държавите-членки трябва да предприемат активни стъпки, за да гарантират, че специалистите използват изменения наръчник (заедно със съответните законови разпоредби, ако има такива) като упътване за начина, по който да се прилага проверка на пропорционалността.
- **Обучение:** В съобщението на Комисията относно европейското съдебно обучение, планирано да бъде публикувано през септември 2011 г., се предвижда да бъде разгледана необходимостта от специално обучение както за съдебните органи, така и за специалистите юристи, относно прилагането на европейската заповед за арест и относно новите мерки за укрепване на процесуалните права на заподозрени лица и обвиняеми. Обучението за съдебните органи е особено важно за осигуряването на последователност по такива въпроси, като например прилагането на проверка на пропорционалността във всички държави-членки. Комисията отбелязва, че през 2011 г. Европейската съдебна мрежа ще открие нов уебсайт – полезен инструмент, който да осигури достъп за съдебните органи до необходимата информация за европейската заповед за арест.
- **Прилагане на допълнителни инструменти:** От 2004 г. до този момент бе извършена значителна работа по установяване на проблемите и по

усъвършенстване на системата за европейска заповед за арест. Четири рамкови решения на Съвета засягат функционирането на европейската заповед за арест (посочени в част III от работния документ). Тези мерки се отнасят до въпросите за трансфер на присъди, неприсъствени решения, сътълкновение на норми и признаване на нареждания за процесуална принуда. Тяхното своевременно прилагане от страна на държавите-членки в близко бъдеще може допълнително да подобри функционирането на практика на европейската заповед за арест.

- **Статистика:** Въз основа на отговорите на въпросника, изработен през април 2005 г.²⁷ от Работната група на Съвета за сътрудничество по наказателноправни въпроси, понастоящем разполагаме със статистически данни за няколко години. До този момент са събрани и публикувани отговори на въпросника за периода между 2005 г. и 2009 г. включително²⁸ (вж. приложение 1 към настоящия доклад и част IX от работния документ). В наличните за анализ статистически данни обаче има съществени недостатъци. Причините за това са няколко. Не всички държави-членки са предоставяли систематично статистически данни и държавите-членки не разполагат с общ статистически инструмент. Освен това в отговорите на годишния въпросник на Съвета се забелязват различни тълкувания. Наред с това има доказателства, че на Евроекст не се докладват всички случаи на неспазване на сроковете, посочени в рамковото решение на Съвета, въпреки задължението за докладване, предвидено в член 17 (вж. част V от работния документ на службите на Комисията). Комисията настоятелно призовава държавите-членки да спазват своето задължение за докладване. Пълните статистически данни са от ключово значение за точната оценка както на успехите, така и на недостатъците на европейската заповед за арест. Наложително е държавите-членки да предоставят пълни статистически данни, особено тези, които не са направили това до този момент. Комисията ще положи всички необходими усилия, за да подобри въпросника, с който се събират статистически данни за европейската заповед за арест, и ще търси начини за по-добро събиране на статистически данни.

Като признава както успехите, така и все още съществуващите несъвършенства на европейската заповед за арест, Комисията приветства усилията, предприети понастоящем за усъвършенстване на системата. Това е новаторски и динамичен инструмент. От влизането му в действие през 2004 г. той предостави на съдебните органи достъпен и ефективен механизъм, с който да се гарантира, че нарушителите не могат да избягат от правосъдието, където и да се крият в ЕС. Въпреки това е необходимо постоянно внимателно наблюдение на неговото функциониране. Комисията ще продължи да наблюдава функционирането на инструмента по отношение на въпросите, включени в настоящия доклад, както и ще разгледа всички възможности, включително законодателни мерки, в светлината на натрупания опит и като се отчита новият контекст с Договора от Лисабон.

²⁷ Документ на Съвета 8111/4/05 COPEN 75.

²⁸ Документи на Съвета 9005/5/06 COPEN 52; 11371/5/07 COPEN 106; 10330/2/08 COPEN 116; 9743/4/09 COPEN 87; 7551/7/10 COPEN 64.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 – СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ, СВЪРЗАНИ С ЕВРОПЕЙСКАТА ЗАПОВЕД ЗА АРЕСТ

(въз основа на данни от COPEN 52 REV 5 9005/5/06, COPEN 106 REV 5 11371/5/07, COPEN 116 REV 2 10330/2/08, COPEN 87 REV 4 9734/4/09 и COPEN 64 REV 4 7551/7/10)

Средна продължителност на процедурите за предаване

В случаите, когато лицето се е съгласило да бъде предадено (време между задържането и решението за предаване на издирваното лице), средната продължителност на процедурата за предаване е:

2005 г.: 14,7 дни. **2006 г.:** 14,2 дни. **2007 г.:** 17,1 дни. **2008 г.:** 16,5 дни. **2009 г.:** 16 дни.

В случаите, когато лицето не се е съгласило да бъде предадено (време между задържането и решението за предаване на издирваното лице), средната продължителност на процедурата за предаване е:

2005 г.: 47,2 дни. **2006 г.:** 51 дни. **2007 г.:** 42,8 дни. **2008 г.:** 51,7 дни. **2009 г.:** 48,6 дни.

Дял на случаите на предаване със съгласие на издирваното лице

Делът на предадените лица, които са се съгласили да бъдат предадени, е:

2005 г.: 51%. **2006 г.:** 53%. **2007 г.:** 55%. **2008 г.:** 62%. **2009 г.:** 54%.

Европейски заповеди за арест в държавите-членки – Брой на издадените европейски заповеди за арест („издадени“) и брой на европейските заповеди за арест, довели до действително предаване на издирваното лице („изпълнени“) от 2005 г. до 2009 г.

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	ОБЩО
<i>2005 г. издадени</i>			4	64		38	38	519	1914	29	121	44	44	500	42	42	1	373	975	1448	200		81	56	86	144	131	6894
<i>2005 г. изпълнени</i>			0	19		10	12	54	162	6	57	3	10	69	24	23	0	30	73	112	38		10	14	37	10	63	836
<i>2006 г. издадени</i>			168	52		42	53	450	1552	43		20	65	538	35	115	4	325	391	2421	102		67	111	69	137	129	6889
<i>2006 г. изпълнени</i>			125	19		15	4	62	237	20		2	14	57	22	55	3	47	67	235	52		14	23	37	27	86	1223
<i>2007 г. издадени</i>			435		1785	31	83	588	1028	35		20	97	316	44	373	3	403	495	3473	117	856	54	208	84	170	185	10883
<i>2007 г. изпълнени</i>			66		506	14	16	59	345	14		4	16	60	15	84	1	17	47	434	45	235	8	71	43	22	99	2221
<i>2008 г. издадени</i>			494	52	2149	46	119	623	1184	40		16	140	348	40	975	2		461	4829		2000	39	342	107	190		14196
<i>2008 г. изпълнени</i>			141	26	624	22	10	93	400	13		3	22	68	22	205	1		28	617		448	11	81	44	40		2919
<i>2009 г. издадени</i>	508		439	96	2433	46	116	489	1240	33		17	171	354	46	1038	7	530	292	4844	104	1900	27	485	129	263	220	15827
<i>2009 г. изпълнени</i>	73		67	51	777	21	19	99	420	16		3	40	84	26	149	2	0	37	1367	63	877	6	79	47	28	80	4431